

De oorlogsjaren van het Bisschoppelijk College.

door Jan Smits.

In de oorlogsjaren 1940-1944 hebben verschillende priesterleraren van het Bisschoppelijk College in Weert zich ingezet voor het verzet tegen de Duitse bezetting.

Eén van hen was aardrijkskundeleraar Charles Brummans, die meehielp met het via Frankrijk in veiligheid brengen van gestrande geallieerde piloten en daarnaast door de bezetter vervolgde Joden het land uithielp.

De toenmalige directeur, de latere bisschop P. Moors, stond volledig achter zijn medeleraren.

Van de briefwisseling, die later na de bevrijding mogelijk was, is een brief door mevr. Joachimstahl, een lid van een familie, die al vóór de oorlog een band met "het College" had, bewaard.

Zij heeft die brief altijd gezien als een herinnering aan het vele goede, dat toen werd gedaan, en hem beschikbaar gesteld ten behoeve van het Weerter Jaarboek, opdat voor Weert bewaard blijft wat er in die donkere jaren op "het College" is gebeurd.

BISSCHOPPELIJK COLLEGE
„ST. JOSEPH”
WEERT

WEERT, 22 Juni 1945

Zeer geachte Heer en Heerzinnig Engelen.

Het verheugt mij zeer te vernemen, dat U de moeilijke tijd goed doorstaan hebt. Het is zo knuwig, dat Uw vromde vermoegd moet zijn met de droevig stemmende gedachte aan hen, die U zijn ontvallen.

Van harte condoleer ik U met het verlies en ik zal de dierbare overledenen gaarne in mijn gebed gedenken.

Weert heeft uiterlijk weinig of niets van de oorlog geleden.

Onze leraren zijn voor in goede verstand of het College aanwezig. Als laatste is op 10 Mei Mr. Mr. Brummans uit zijn dienstplaats Reiden boven gekomen. Tot aan onze bevrijding was zijn adres slechts aan enkele personen in Weert bekend. Verschillende maanden na zijn vertrek op 7 November heb ik heel toevallig het adres vernomen van een der wijde leraren, die dacht, dat ik op de hoogte was. Zij heeft het in zijn onverdruikt periode heel goed gehad.

Ons College heeft alleen glas- en berechtingschade.

Vanaf 5 Augustus '44 hebben zij Duitse bezetting gehad tot 22 Sept.
Eerst ontgredinden uit de vorige oorlog voor herkoloniseringsplanningen.
Dere Wehrmacht en onze eigen bevolking werden op 2 Sept uit het
gebouw gered door de Organisation Todt. De heren zijn echter nooit
verschuen en na de dulle Dinsdag 5 Sept zijn wij met ons hebben en
handen voor in eigen huis getrokken. Tot 21 September zijn voorbijgek-
kende troepen in enkele talen ondergebracht geweest. Om 11 uur 's avonds
vertrok het laatste troepje en op de volgende morgen waren wij vrij, kon wij
ontwaakten. Zonder enige schade aan de gebouwen.

Vanaf de Bevrijdingsdag waren wij ons College ondergebracht. O.D.
(ordedienst), gevangenis van politiek verdachten (vrouwen en mannen),
evacuis uit Bepel en Nederweert, Noord Dierik huis van het Rode Kruis met
afdelingen voor vrouwen, mannen, babys, kraam afdeling, afdeling beemethe-
lyke ziekten. Voeg daar bij nog de Engelse bezetting met het Lusa Theatre
en in begrijpt, dat men kan spreken van een Gemengd bedrijf.

Door het vertrek van de evacuies kregen wij op 1 December enkele klaslokalen
vrij en op 1 Dec begonnen zij de school voor externen en voor de internen, die
zij burgers en pensioen konden vinden. Eerst elke klas 3 dagen in de week
wij sprede in een meer normaal programma. Geleidelijk zijn de diverse
afdeling verdwenen en hielden zij alleen de Engelse bezetting in en gedeelte
van de gebouwen. Dere bezettingen het Rode Kruis hebben ons van de
drinker van kolon voorzien.

Op 5 Mei heeft de Town Major die door de Engelsen gevorderde gedeelten
van de gebouwen vrij gegeven, onder voorwaarde, dat zij binnen 24 uur uitruim
als hij het nodig acht. Wij hebben het er op gewaagd en na een grondige poets
is het interuaak op 22 Mei geopend.

En zult u vragen hoe is de toestand in het Zuiden na zoveel maanden
bevrijding. Zuid Limburg heeft betrekkelijk weinig schade maar heeft
de veel grotere ramp van de rest. Linters.

In Noord Limburg zijn bijna alle kerken verdwenen of zwaar beschadigd
De boms zijn op geblaasen. Over de Maas is het ellendig. Nijmegen veldw. huizen
verwoest. alles leeggestolen. Zo is het in alle dorpen boven Venlo. Mensen die
na hun evacuatie uit het Noorden terug komen vinden niets meer. geen strot.
geen bord. geen lepel. De Van op boms is weinig te bespeuren. Men maanfelt.
dat alle bezit en schouisel bestemd is voor het Westen.

De voedselvoorziening is in Noord wij goed. Wel duurd der dan vroeger.
In het Zuiden nimmerdelijk minder. weinig of geen boter. geen groente.
Wij zijn er orgniet. Laten wij hopen dat de Nederlanders de bevrijdings veldw
kalkt boven komen, de redenen tot ontbreken hief worden weggenomen en het
Dorst herwat wordt. Niet vriendelijke groeten W. J. J. J.